

«Nire *slow life* egiteko modua da literatura»

Informatikaria da lanbidez, baina aurkitu dio euskal letrei lotuta jarraitzeko modua, ofizioa eta afizioa nolabait uztartzekoa, X taldean baitihardu. *Alter Ero* bere bigarren ipuin-liburua plazaratu du Susa argitaletxearen eskutik.

| GARBINE UBEDA GOIKOETXEA |

Nolako izan da zure afizioa liburu bilakatu arterainoko bidea?

Zorte izan dut. *What a wonderful world* ipuinari esker Donostia Hiria saria irabazi nuenean, Ereineko Iñaki Aldekoarekin egin nuen kontaktua, hura epaimahaian baitzegoen. Ipuin hori oso gustuko zuela esan zidan, eta besterik baldin banuen, bidaltzeko. Hortik argitaratu zen lehen liburua, 2004an. Behin lehena atera duzunean, lotsa galtzen duzu, edozein editorearekin harremanetan jartzeko ere.

Erraza izan al da erditzea bigarren honetan?

Ezta batere. 2008an aurkeztu nien liburua Susakoei, eta lau urte pasatu dira geroztik. Horrek ez du esan nahi tarte horretan etengabe txukunketan eta zuzenketa aritu garenik, bi urte erabat geldirik pasatu baitituz. Urtebetez eksklusiboki tesia bukatzen aritu nintzen. Ondoren aita izan nintzen eta beste urtebete joan zait. Gero, martxa hartu nahi izan nuenean, beste saltsa batzuetan ari ziren Susakoak. Bestalde, zuzenketa handiak egin behar izan ditut, lau ipuin atzera bota eta beste hiru sortu ditut. 2008ko hartatik hona, asko aldatu da liburua.

Esan nuen aurkezpenean ere, idazleari eman dakioken altxorrik handiena autokritikarako gaitasun hori garatzea da. Gogorra izan da prozesua, lan handia izan delako, baina oso pozik nago. Ikasteko aukera izan dut.

Nondik nora sortzen da ipuina?

Bakoitzak bere modua du, eta ipuin guztietan ere ez da berdina prozesua. Askotan, etorri

“Idazleari eman dakioken altxorrik handiena autokritikarako gaitasuna garatzea da”.

zaidan irudi bat izaten da abiapuntua, ez dut esan nahi derrigorrez ipuinaren hasiera denik. *Stand-by* ipuina, adibidez. Benetan ikusi nuen hor aipatzen dena, gizon trajedun bat, ez horregatik dotorea, zarpail xamarra, hondartzan eserita udaberriko egun batean. Batean plastikozko botila bat hartu, itsasora joan eta urez bete zuen. Eta maleta berezi batean sartu zuen botila. Irudi bitxia, inondik ere, grabatuta gelditzen den horietarikoa. Gero, noski, horren azpian norberaren minak daude. Irudi batetik abiatu eta ipuina osatzea nire barruko minak azaleratzeko modua da, modu esplizitoan ez bada ere.

Literaturak salbatzen zaituela diozu.

Presaka bizi garela askoren ustea da. Gauza gehiegi egin nahi izatera eramaten gaitu horrek, eta gehiegi egin nahi izate horrek,

bizitza ezberdinak bizi nahi izatera. Zerotik hasteko gogo handiegia dugu. Hain azkar bizita ez gara gai daukaguna balioztatzeke. Daukaguna eten eta beste bizitza bati ekin nahiko genioke, eta gero beste bati, eta beste bati. Erotzeko modukoa dela iruditzen zait. Zentzu horretan, literaturak salbatu egiten nau, behin eta berriz zerotik hasteko aukera ematen didalako erotu gabe, eta bizi ezin ditudan bizi guzti horiek bizitzeko aukera ematen didalako. Hortik dator liburuaren izenburua, *Alter Ero*.

Zer da ipuinetan bilatzen duzuna?

Emozioak sotilki sortzea interesatzen zait. Heriotzaz hitz egin nahi baduzu, heriotzara kondenatuta dagoen baten istorioa izan daiteke abiapuntua, pertsona horren burutapenak xehe kontatzea. Abiapuntu horretan, irakurlea nolabait defentsiban jartzen duzu, alertan. Badakizu gogorra eta tristea izango dela, oso esplizittoa baita. Hori ez da nik egin nahi dudana literatura. Niri interesatzen zaidan bidea bestelakoa da: hemen zerbait gertatu da, agian, ez dakigu zer pasa den, baina bada min bat.

Ordezko atezainaren balada ipuinean ere heriotza da ardatza, eta ez da hain sotilki aipatzen.

Ez, egia da. Ipuin liburua uste baino heterogeneoagoa atera da. Nik bilatzen dudana sotiltasan hori batez ere azkenik idatzi ditudan ipuinetan ageri da, eta kurioski liburuaren bizkarrezurra osatu duten ipuinetan: *By Pass*, *Stand By* eta *Bye*. Nolabait esanda, beste etapa batekoa da aipatu didazun ipuin hori, zortzi urtetan egindako liburua denez. Kirolean galtzailearen rolaz hitz egitea nuen buruan, baina irabazlearen ikuspuntutik. Kontraesan hori gustatzen zitzaidan ipuin horretan.

“Irudi batetik abiatu eta ipuina osatzea nire barruko minak azaleratzeko modua da, modu esplizitoan ez bada ere”

Zortzi ipuinetako protagonistei begiratuta, zure *alter ero* guztiak gizona zekoak dira.

Egia esan, nitasunetik idatzita dago. Emakumezko alter egorik ere atera zitekeen baina oraingoan ez da atera. Aurreko liburuan bazen emakumezko protagonista bat eta gus-tura gelditu nintzen orduko hartan, baina liburu hark fikziotik gehiago zuen. Hala ego-kitu da.

Zer aportatu nahiko zenioke Euskal literaturari? Idazterakoan ez diot problema horri erreparatzen. Ahalik eta askatasun handienaz idaz-

tea da nire helburua. Ur Apalategiri iruditu zitzaien ez diodala erreparatu ez kritikariei, ezta euskal literatura osatzen duten irakurle talde, kritikari eta gainerako elementuei ere. Akaso irakurleei erreparatu niela, baina ez harreman fidel eta luzarokoa sortzeko asmoz, bai-

zik eta txunditzeko. Poztu ninduen. Irakurtzea gustatuko litzaidakeena idazten saiatu naiz, irakurleak kontuan hartu gabe. Horrek, noski, arriskua du, azkenean argitaratu behar duzulako.

Nire *slow live* egiteko modua da literatura, eta jendea pikutara bidaltzeko eta nik nahi dudana egiteko dudana eremu bakarra, kasik.

Zeintzuk dira zure gustuko idazleak?

Xabier Montoia aipatuko nuke, kasu honetan. Izugarri gustatu zitzaidan *Gasteizko Hondartzak*. Liburu honetan bere eragina badagokela iruditzen zait, batez ere ipuinak kontatzeko eran. Hari bati jarraiki zerbait kontatzen ari zara, eta ia esplikaziorik gabe elkarrizketa bat sartzea bezalako gauza tekniko batzuk, haren eragina dira. Harkaitz Cano, Eider Rodriguez... Horiek nire belaunaldikoak dira eta beti jarraitu ditut gutitik. ■

IBERNALO

landetxea - jatetxea

Gozatu naturaz: hipika, arrantza, golfa, eskalada, amildegia...

01110 Kanpezu (Araba) - ☎ 945 102 271 / 647 911 484 - www.ibernalorural.com